

NITTONDE SÖNDAGEN EFTER TRINITATIS

DOMINICA UNDEVIGINTI

Text: Joh 9. 1-41. Predikan Ingemar Andersson, Lutherska församlingen i Stockholmsområdet

MÄNNISKOSONENS MAKT

"Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkeret utan ha livets ljus."

Så säger Jesus i kapitlet före vår text, där fariséer och skriftlärda i öppen fiendskap diskuterar med honom. De hävdar att de är Abrahams barn, men får från Jesu mun höra att de har djävulen till fader när de söker mörda honom som är JAG ÄR. Men de är stockblinda för den himmelska uppenbarelsen, säger att Jesus har en ond ande och tar upp stenar för att slå ihjäl honom.

I nästa kapitel, som utgör vår predikotext, öppnar Jesus ögonen på en som var född blind. Den blinde ser och han tror och blir så ett vittne som mäktigt betygar, att den som följer Jesus, den som tror på honom, skall vandra i ljuset och ha livets ljus, medan motståndarna får illustrera Jesu ord:

"Till en dom har jag kommit i världen, för att de som inte ser skall se och för att de som ser skall bli blinda."

"Om ni vore blinda skulle ni inte ha någon synd. Men nu säger ni att ni ser. Därför står er synd kvar."

"När Jesus kom gående fick han se en man som var blind från födelsen."

Det var ju ett svårt handikapp och lärjungarna kopplar ihop detta med tankar om mannens eller hans föräldrars eventuellt syndiga leverne – att de skulle vara större syndare än andra och därför har drabbats av denna prövning som blindheten innebär: *"Rabbi, vem har syndat, han själv eller hans föräldrar, eftersom han föddes blind?"*

Visst finns det lidande som är en följd av ett liv i synd. Att man får skörda vad man sått är en sanning som mången bittert fått erfara också vad gäller ögonens ljus. Många som har druckit träsprit har, om de överlevt, ofta förlorat synen genom sitt missbruk. Men någon särskild synd var inte orsaken till den här mannens blindhet. Han var född sådan, och Jesus säger att så var det för att Guds gärningar skulle uppenbaras på honom, han skulle bli föremål för Guds verk.

Gud vill använda handikapp, sjukdom, nöd och prövningar av olika slag för att föra oss till Jesus, Frälsaren. Så fick han göra med mannen i vår text. Han lade en deg av jord och saliv över mannens ögon och sade till honom att gå till dammen Siloam och tvätta sig. Visst hade Jesus med sitt blotta ord kunnat bota mannen. Men Gud kan hjälpa och bota också på andra sätt, genom sjukvården, med medicin eller med behandling av olika slag, som med mannen i texten. Och denne trodde och lydde och det stora undret skedde att hans mörker skingrades, ögonen öppnades och han kunde se.

Men Jesus förklarar att bakom detta under ligger en djupare mening: *"Så länge det är dag måste vi göra hans gärningar som har sänt mig. Natten kommer, då ingen kan arbeta. När jag är i världen är jag världens ljus."*

Johannes vill också framhålla detta, då han förklarar, att namnet "Siloam" betyder "utsänd".

Jesus är världens ljus. Han har kommit, han är utsänd för att sprida ljus i det mörker som övertäcker jorden alltsedan syndafallet.

"Det skall inte vara nattsvart mörker där ångest nu råder... Det folk som vandrar i mörkret skall se ett stort ljus, över dem som bor i dödsskuggans land skall ljuset stråla fram." (Jes.9).

Johannes döparen kom som ett vittne om ljuset. *"Det sanna ljuset, som ger ljus åt alla människor, skulle nu komma till världen... Så älskade Gud världen, att han utgav sin enfödde Son, för att den som tror på honom, inte skall gå förlorad utan ha evigt liv... Och detta är domen: ljuset kom till världen och människorna älskade mörkret och inte ljuset eftersom deras gärningar var onda."* (Joh. 1 och 3).

Det finns en blindhet, ett mörker, som är värre än kroppslig blindhet. Och den sortens blindhet träder i dagen i diskussionen som nu följer mellan den botade mannen och fariséerna.

Som blind hade mannen fått försörja sig genom att tigga. Hans grannar var vana att se honom göra detta, och de kunde inte riktigt fatta att det var samma person de nu såg. De tar honom till de andliga ledarna, och där får han redogöra för hur han har fått sin syn. När de nu får veta att mannen har fått sin syn på en sabbat, är de färdiga med sitt omdöme: Från Gud kan inte den mannen vara, då han inte håller sabbaten.

Men de får det ändå inte att gå ihop. En syndig människa kan ju inte utföra sådana under, och de frågar den blindfödde vad han anser om den som botade honom. Och den blindfödde tvekar inte: *"En profet är han."*

Men nu tror inte judarna att han verkligen föddes blind. Mannens föräldrar tillkallas. Jo, det är deras son, och han föddes blind, men de törs inte ha någon uppfattning om hur han har fått sin syn: *"Fråga honom själv. Han är gammal nog att svara för sig själv."*

Föräldrarna var rädda för judarna. De visste vad som väntade den som bekände Jesus vara Messias. Man skulle uteslutas från synagogan.

Och så blir den blindfödde på nytt utfrågad om hur det hela har gått till: *"Ge Gud äran! Vi vet att den mannen är en syndare."* Ge Gud äran, det vill säga: Säg som det är, vi besvär dig att säga sanningen.

Och den blindfödde ger det svar han kan ge: *"Om han är en syndare vet jag inte. Men ett vet jag, att jag som var blind nu ser."*

På nytt vill de ha en förklaring: *"Vad gjorde han med dig? Hur öppnade han dina ögon?"*

Nu blir mannen till synes irriterad. Lite spefullt svarar han: *"Jag har redan sagt er det, men ni har inte hört på. Varför vill ni höra det en gång till? Kanske ni också vill bli hans lärjungar?"*

Det är som om den blindfödde tänkte: Hur kan de vara så blinda? Förstår de ingenting!

Det här blir för mycket för dem. De börjar håna honom. Men mannen blir inte svarslös. Han påpekar det märkliga att de inte vet vem Jesus är, att de anser att han är en syndare, fast de vet att Gud inte hör syndare. *"Om den mannen inte vore från Gud, kunde han ingenting göra."*

Det här blir för magstarkt: *"Du är helt och hållet född i synd, och du undervisar oss!"* Och så kastar de ut honom.

"Ingen är så blind som den som inte vill se", lyder ett gammalt ordspråk. Jesus säger:

"Till en dom har jag kommit i världen, för att de som inte ser skall se och för att de som ser skall bli blinda."

Några fariséer som hörde detta, frågade: *"Inte är väl vi också blinda?"*

Jesus svarar: *"Om ni vore blinda skulle ni inte ha någon synd. Men nu säger ni att ni ser. Därför står er synd kvar."*

Man kan synda i okunnighet, som en vanlig världsmänniska, utan kunskap i andliga ting, sovande i synden, mest omedveten om vad som är Guds vilja och bud, tanklöst vandrande genom livet - och som sådan under Guds vrede.

Men den som är andligen blind men utger sig för att vara seende, som säger sig veta Guds vilja, som tror sig om att vägleda och undervisa andra i andliga frågor, en sådan står också under Guds vrede, men tar på sig ett så mycket större ansvar och drar över sig en strängare dom.

Man kan mena sig se och i det största nit för Gud, övertygad om att man kämpar för Sanningen, ändå i andlig blindhet fara alldeles vilse,

- man kan vara en andlig ledare och lärare som skall leda och upplysa andra i andliga ting, men själv vandra i mörker och blindhet,

- man tror sig om att vara vägvisare i andliga ting, men själv känner man inte vägen utan famlar i blindo och leder andra vilse.

Om församlingens ledare i Laodicea heter det: *"Du säger: Jag är rik, jag har vunnit rikedom och behöver ingenting, och du vet inte att just du är eländig, beklagansvärd, fattig, blind och naken..."*

Djävulen är en tusenkonstnär när det gäller att föra människor bakom ljuset. Mången känner väl igen honom, när han kommer som ett rytande lejon, svårare är han att avslöja när han förskapar sig till en ljusets ängel. Därför är faran så stor, risken så uppenbar att bli förblindad på det andliga området. Djävulen har ju också en trogen bundsförvant i vår egen fallna natur och i den förvända vilja, som beständigt vill fara andra vägar än de Herren i sitt ord anvisar.

Nog har vi anledning att många gånger bedja med konung David: *"Utrannsaka mig, Gud, och känn mitt hjärta, pröva mig och känn mina tankar. Se till om jag är på en olycksväg och led mig på den eviga vägen."*

Den blindfödde, som hos Jesus fått sin syn, men som inte kunnat fatta och förstå vem Jesus verkligen är, får på nytt möta honom. Och så utspelar sig ett samtal om tron på Människosonen. Och han, som hos Jesus fått sina lekamliga ögons ljus, får nu hos Jesus trons ögon öppnade till att ta emot Frälsaren.

Jesus kan bota såväl andlig som lekamlig blindhet. Han kan ju göra det omöjliga möjligt.

Vi är alla i andligt avseende födda blinda. Den ende som kan ge oss ljus i detta mörker är Herren. Till de kristna i Korint skriver Paulus: *"Ty Gud som sade: 'Ljus skall lysa fram ur mörkret', han har låtit ljus lysa upp våra hjärtan, för att kunskapen om Guds härlighet, som strålar fram i Kristi ansikte, skall sprida sitt sken."* (2 Kor.4:6).

Vi behöver var och en komma till Jesus med vår andliga blindhet. Han får lägga locket ännu tätare över våra ögon, ta ifrån oss allt eget inbillade ljus och visa oss till dammen Siloam, som är förebilden till honom själv, så att vi där får öppnade ögon till att se vem Jesus är och tro på honom.

I fornkyrkan läste man denna berättelse som en doptext. Dopet var det vatten som tvättade av syndens orenlighet och skänkte den blinde syn. Så får var och en som är döpt vända tillbaka till sitt dop, till syndabekännelse och bön om förlåtelse, till Ordet och nattvarden, till gudstjänsten och församlingsgemenskapen, så skall Herren på nytt låta sitt ljus lysa till liv och till salighet.

"Till en dom har jag kommit i världen, för att de som inte ser skall se och för att de som ser skall bli blinda."

Man kan i andlig blindhet framhärda i sitt mörker, visa bort honom som är Världens ljus, förhärda sitt hjärta och till sist gå evigt förlorad.

Men Herren kallar syndare ut ur mörkret till sitt underbara ljus. Vem som vill får av bara nåd för Kristi skull se, höra, tro och ta emot och vara salig.

"Jesus för världen givit sitt liv, Öppnade ögon, Herre, mig giv..."

Amen.